

vrbs apparebat, postea Ioanne Galliarum Rege designato, altera pars ad Occidentem, quæ prius planè vacua, varijs ædificijs ornata, plurimumq; dilatata fuit. Mercatores, antiquo Ciuium Romanorū iure fruuntur, etiam eudenda monetæ. Vrbs præfidiarij singularib; priuilegijs gaudent, & ab omni onere subsidiorū immunes sunt. Antiquitatis euidens testimonium præbet locus ille Grohan dictus, in quo Theatrum à Romanis cōstructum fuit, cuius collapsi parietinæ adhuc extant, vbi etiam veterum Imperatorum numismata non rarò effodiuntur, vnde liquet, hanc molem in id à Præfidibus Prouinciarum quondam erectam, vt ibi populo ludos & spectacula præberent, simulq; gratam Cæsarum memoriam illis redderent. Nec minùs celebrem facit urbem insignis ordo Ecclesiasticus & quàm plurima Tempa, Episcopo Ciuilem & Ecclesiasticā iurisdictionem cōiunctim exercente, idq; ex plenaria & generali illa potestate, quā veteres olim Reges ac Imperatores, Episcopalis dignitatis condecoranda gratia, quoad feuda & Iurisdictiones illis indulserunt. Andegauenses porrò. Religioni & pietati maximè dediti sunt, fidei Christianæ Catholicæ fidei propugnatores, in doctrinis & sanctionibus Ecclesiæ Catholicæ constantes. Ad agnitionem verbi diuini vocati sunt, eo ipso tempore, quo D. Iulianus Cenomani Euangelium prædicaret. Qui postea quàm longo tempore concionatorem ibidem egisset, Maincā tendens, comitem suum nomine Defensorem, pietate ac religione præstantem virū, sibi substituit. Referunt Defensorem hunc fuisse D. Cenomani, qui arcem suam Beato Iuliano hac conditione tradiderit, vt ex profano in sacrum commutaret, ac diuinis officijs exequendis manciparet. Qui etiam primus eiusdem vrbs Episcopus, fuit cui Apothemius successit, dein Prosper, post Maxillus, quibus amplissima, clarissimaque magnarum virtutum constituta sunt monumenta. Quintus numero Episcopus fuit S. Renanus, S. Breton decimus, S. Andouinus decimustertius, S. Lecinus decimusquartus, Comes Andegauensis circa annum 581. S. Magnebodus XVI. S. Lupus XVII. S. Ioannes Michael LIX. & recensentur vsque ad tempora Caroli IX. Episcopi sexaginta quinque, rerum gestarum & virtutū ornamentis splendifsimi. Ecclesia Andegauensis plurima ac optima beneficia, opulentas Abbatias, Prioratus, Præposituras ac Collegia habet, cum in vrbe, tum etiam extra, de quibus omnibus adeantur Annales Andegauensium, in priori parte, cap. 6.

Bertada cognomento Pulchra (quam Rex Philippus, repudiata vxore, sibi associarat) qua de causa etiam à S. Pontifice excommunicationis vinculo innodatus fuit, Castellum vt vocant Andegauense restaurari curauit, Comites enim superioribus temporibus non ibi, sed Tourainæ commorati sunt.

Sed nec illud prætereundum silentio reor, quòd Ludouicus huius nominis secundus, pro incremento vrbs huius, Academiam anno 1398. fundarit, priuilegijsque ac immunitatibus varijs decorarit. Vnum enim hoc efficere studebat, vt Andegauum alijs ciuitatibus magnificentia, splendore ac fama polleret. Omnium quos in hac Academia olim Iura aliasque facultates publicè, professos ob eximias scientiæ & doctrine laudes suspicimus ac veneramus, præcæteris claruerunt, D. Guilhelmus du Poiet, Fræciæ Cancellarius, D. Lazarus Baius, vir omnium existimatione ornatissimus, & eius filius patrisfrater, Ioachimus Bellaius, Franc. Balduinus summus Iurisconsultus. Eg. Baro, cuius opera virum demonstrat. Renanus Benedictus Theologiæ Doctor & Paroecus S. Eustachij Parisijs lumen eruditionis. Petrus Airaultus Vicarius generalis criminalium, cuius doctrina ex scriptis relucet. Bodinus Aduocatus Parlamenti Parisiensis, & alij multi Doctores, grauitate, doctrina ac vitæ sanctimonia illustres hinc velut ex equo Troiano emerferunt, quorum laus in publicis priuatisque rebus semper emicuit.